

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt funkcjonuje na następujących czterech poziomach:

– Centrala ARiMR, której zadaniem jest administrowanie Systemem IRZ;

– Oddziały Regionalne ARiMR, których rolą jest kontrola i koordynacja działań Biur Powiatowych;

– Biura Powiatowe ARiMR, które odpowiedzialne są za działania operacyjne;

– posiadacze zwierząt, zakłady utylizacyjne, rzeźnie, miejsca gromadzenia zwierząt, które przesyłają do Biur Powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na drukach systemowych, dane dotyczące wszystkich zdarzeń odnośnie posiadanych zwierząt.

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt ujednocila i dostosowuje identyfikację zwierząt gospodarskich w Polsce do standardów obowiązujących w krajach Unii Europejskiej. System ten może być ponadto wykorzystany do tworzenia rodowodów zwierząt oraz do analizy dotyczącej kierunków rozwoju struktury pogłównia i jego liczebności w Polsce.

Podstawy prawne funkcjonowania Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt funkcjonuje na podstawie:

1) Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752 z późniejszymi zmianami);

2) Ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2 z późniejszymi zmianami);

3) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie oznakowania bydła, wzoru paszportów bydła, prowadzenia rejestru i księgi rejestracji stada bydła (Dz.U. z 2002 r. Nr 131, poz. 1114);

4) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2003 r. w sprawie oznakowania owiec, kóz oraz świń, paszportów koni, prowadzenia rejestrów i księgi rejestracji (Dz.U. z 2003 r. Nr 112, poz. 1063) oraz przepisów Unii Europejskiej, w tym m.in.:

– Rozporządzenia nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r., ustanawiającego system identyfikacji i rejestracji bydła rzeźnego i w sprawie znakowania mięsa wołowego i produktów z mięsa wołowego oraz anulującego rozporządzenie Rady nr 820/97;

– Dyrektywy Rady nr 92/102 z dnia 27 listopada 1992 r. o identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi rejestr zwierząt oznakowanych i zaopatrzonych w paszporty, z wyjątkiem koniowatych. Na tej podstawie tworzony jest System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt.

Organizacja Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ)

System IRZ oparty jest na czterech poziomach: Centralnej Bazie Danych; Znakach identyfikacyjnych; Paszportach (tylko dla bydła); Księgach Rejestracji.

Centralna Baza Danych Systemu IRZ (CBD IRZ)

W bazie tej gromadzone są dane o: gospodarstwie, posiadaczu, stadzie, zwierzętach. Zgromadzone w CBD IRZ informacje pozwalają na śledzenie „historii” zwierzęcia, mogą także stanowić wsparcie dla służb weterynaryjnych i hodowlanych.

Znaki identyfikacyjne

Zwierzęta gospodarskie (bydło, owce, kozy i świnie), zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 1999 r., Nr 66, poz. 752 z późniejszymi zmianami), podlegają oznakowaniu. Oznakowanie bydła, owiec i kóz polega na założeniu kolczyków usznych zawierających indywidualny numer identyfikacyjny zwierzęcia, natomiast w przypadku świń na założeniu kolczyka z numerem identyfikacyjnym stada lub wytatuowaniu tego numeru na małżowinach usznych (dotyczy tylko świń, które przeznaczone są do bezpośredniego uboju). Wniosek o wydanie kolczyków lub duplikatu kolczyka (w przypadku uszkodzenia bądź utraty kolczyka) składa się w Biurze Powiatowym ARiMR, na formularzu udostępnionym przez Agencję. W Biurze Powiatowym ARiMR wydawane są także, na wniosek posiadacza zwierząt, znakowane kolczyki i ich duplikaty. W przypadku utraty lub uszkodzenia kolczyka, którym oznakowane było zwierzę sprowadzone z kraju będącego członkiem Unii Europejskiej, Agencja wydaje duplikat tego kolczyka, na którym znajduje się numer identyfikacyjny zwierzęcia znakowanego nadany w tym kraju, z cyfrą rzymską, oznaczającą kolejny numer duplikatu wydanego w Rzeczypospolitej Polskiej, umieszczoną nad symbolem kraju, w którym zwierzę zostało oznakowane.

Paszporty

Paszporty wydawane są przez ARiMR tylko dla bydła* po otrzymaniu poprawnego zgłoszenia zwierzęcia do rejestru (w przypadku urodzenia lub importu). Na podstawie informacji znajdujących się w Centralnej Bazie Danych Systemu IRZ dla każdej sztuki bydła wydawany jest paszport. Dla zwierząt importowanych z UE obowiązkowym załącznikiem do „Zgłoszenia bydła do rejestru” jest paszport z kraju wysyłki. Dla zwierząt importowanych spoza UE obowiązkowym załącznikiem jest dokument potwierdzający pochodzenie z kraju trzeciego. Duplikaty paszportów wydawane są na podstawie „Wniosku o wydanie duplikatu paszportu bydła” po złożeniu ww. wniosku w Biurze Powiatowym Agencji.

Księga Rejestracji

Księga Rejestracji prowadzona jest przez posiadacza odrębnie dla każdego stada poszczególnych gatunków zwierząt, w formie książkowej lub przy zastosowaniu programów komputerowych. Obowiązkiem rolnika jest odnotowywanie na bieżąco w Księdze Rejestracji wszystkich zdarzeń, które miały miejsce w jego gospodarstwie i dotyczyły posiadanych przez niego zwierząt.

Wprowadzenie jednolitego i zgodnego z wymogami unijnymi Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt sprzyja rozwojowi eksportu zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Unii Europejskiej. Ponadto wprowadzenie jednolitego oznakowania zwierząt gospodarskich na obszarze UE umożliwi etykietowanie uzyskanych od nich produktów, co w chwili obecnej, wraz ze wzrostem świadomości prozdrowotnej społeczeństwa, odgrywać będzie istotną rolę w procesie marketingowym.

Departament Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

* Paszporty dla koniowatych wydawane są przez podmioty prowadzące księgi hodowlane